

Valtuustokysymys Kv 16.5.2022 Puntia, Gästrin, af Hällström, Lönnqvist, Portin, Cederlöf, Luona Oy:n toiminnasta Espoon Nihtisillan vastaanottokeskuksessa

Valtuustokysymys Luona Oy:n toiminnasta Espoon Nihtisillan vastaanottokeskuksessa

Maahanmuuttovirasto on ulkoistanut vastaanottopalvelut voittoa tavoittelevalle Luona Oy:lle, jolle Espoo on tarjonnut 450 hengen tilat Nihtisillassa. siellä majoittuu tällä hetkellä satoja Ukrainasta paenneita, pääasiassa lapsia, äitejä ja isovanhempia. Luona Oy:n vastaanottopalvelujen tulee tarjota sosiaali- ja terveyspalvelut, majoituksen, ruokaa, neuvonta- ja ohjauspalveluja, taloudellista tukea sekä työ-, opinto- ja vapaa-ajan toimintaa. Osana vastaanottopalveluja Luona myöntää hakemuksesta minimaalista vastaanottorahaa ja hoitaa myös yksityismajoituksessa olevien palveluja.

Luonan kanssa toimivat espoolaiset vapaaehtoiset ovat huolissaan Nihtisillan toiminnasta. suurimmat huolet koskevat vähäisiä sosiaali- ja terveyspalveluja, huonolaatuista ruokaa, vähäistä tukea hakemusten täyttämiseen ja viivästyneitä vastaanottorahan maksuja. Huoli on myös sekä Espoon että Luona Oy:n kyvystä skaalata omia palvelujaan sodan pitkittyessä ja pakolaismäärien kasvaessa.

Jokainen ukrainalainen on tullut pitkän evakkomatkan, moni on menettänyt kotinsa, hyvästellyt isänsä, puolisonsa tai poikansa, kokenut pommituksia ja nähnyt kauheuksia. Traumaattisessa tilanteessa moni näistä lapsista on haluton syömään ja/tai sairastaa ripulia. Vanhuksilla on ongelmia sydämen ja verenpaineen kanssa. Vapaaehtoisten mukaan vastaanottokeskuksessa ei ole tarpeeksi lääkäripalveluja (etäpalvelut eivät kielimuurin takia toimi) eikä lääketarvikkeita, kuten verenpaine-, ripuli- tai päänsärkylääkkeitä.

Maalis- ja huhtikuussa Luonassa oli vakavia viiveitä vastaanottorahan maksussa. maksuviivästyksistä johtuen useat asiakkaat ovat joutuneet odottamaan kohtuuttoman pitkään kuukausittaista apurahaa, mikä vaikeuttaa perustarpeiden ostamista ja myös pakolaisia auttavia yksityismajoittajia.

Vapaaehtoisten mukaan keskuksessa jaettava ruoka on ravintoarvoiltaan köyhää, pääasiassa papuja ja perunoita, lihaa tai monipuolisia proteiineja on hyvin harvoin. Hakemusten täyttämiseen ei riitä tukea ja vapaaehtoiset joutuivat hankkimaan siihen jopa kynät. Henkilökunta on käyttäytynyt työkeästi vapaaehtoisia kohtaan, mikä johtuu todennäköisesti henkilökunnan pitkään jatkuneesta resurssipulasta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut olemme huolissamme Ukrainasta Espooseen paenneiden lasten ja aikuisten vastaanottamisesta ja Luona Oy:n toiminnasta ja toivomme, että Espoon kaupunki selvittää seuraavat asiat:

1. Saako Espoossa majoitetut asiakkaat kaikki tarpeelliset terveyspalvelut ja lääkkeet? Miten usein Nihtisillassa työskentelee sairaanhoitajia, lääkäreitä ja psykologeja? Saavatko lapset ja aikuiset tarpeeksi psykologin ensiapua sodan traumaista selviämiseen?
2. Miten Luona Oy varmistaa, että vastaanottorahan maksut hoidetaan määräajassa myös sodan pitkittyessä ja siten asiakasmäärän kasvaessa huomattavasti?
3. Onko Luonan toiminta Espoossa nyt resursoitu ja henkilökunta perehdytetty kunnolla? Onko henkilökunta ohjeistettu suhtautumaan myönteisesti ja avoimesti vapaaehtoisten toimintaan asukkaiden hyväksi? Pakollisten vastuiden lisäksi kotouttaminen, voimaannuttaminen ja kuntouttaminen ovat osa Luonan toimintaa eikä se voi nojautua pelkästään vapaaehtoisten toimintaan.

4. Ukrainan sodan jatkuessa pakolaismäärät kasvavat Espoossa. Arviot ovat jopa kolminkertaiset nykyiseen määrään. Miten nopeasti Espoo pystyy skaalaamaan palvelujaan, jotta apu ei ole liikaa vapaaehtoisten harteilla?
5. Onko Espoossa selkeä toimintamalli, joka varmistaa sen, että vastaanottokeskuksen toiminta ja kunnan palvelut toimivat hyvin yhteen? Tämä helpottaa myös tällä hetkellä liian isoa kuormaa kantavien vapaaehtoisten työtä kriisin pitkittyessä.

Espoossa 16.5.2022

Päivi Puntila, RKP
Eva-Lena Gästrin, RKP
Anders Portin, RKP

Nina af Hällström, RKP
Bo Lönnqvist, RKP
Karin Cederlöf, FKP

Karimäki Johanna
Nores Mia
Lindy Camilla
Tuisku Sofia
Löyttyniemi Meri
Järvenpää Kaarina

Kerola Hannele
Havu Isto
Saramäki Sara
Pentikäinen Aulikki
Siivola Marjaana
Kilpijoki Kerttu-Liisa